

2021-09-06

Diarienummer: Ä 2021-5166

Finansdepartementet

Remiss - Betänkandet Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. I arbetet med att utveckla attraktiva miljöer för företag har regler och utformningen av regler som påverkar företagens förutsättningar betydelse för deras konkurrenskraft och tillväxtpotentialer. Tillväxtverket arbetar därför med att förenkla för företag genom att skapa mer träffsäkra regler som uppnår sina syften och minimerar negativa effekter och stärker företagens möjligheter att följa befintliga regelverk.

Tillväxtverket arbetar även med att stärka kopplingen mellan samhällsplanering, hållbar regional utveckling, landsbygdsutveckling och näringslivsutveckling. Vi utvecklar kunskap och investerar i utvecklingsprojekt i både kommuner och regionalt utvecklingsansvariga aktörer med detta syfte. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverkets synpunkter

Tillväxtverket ser positivt på utredningens förslag

Tillväxtverket delar utredningens utgångspunkt och behovet av reformer inom regelverket för bygglov. Vidare ser vi positivt på initiativ som underlättar bostadsbyggande och bättre möjliggör för företagande i landsbygder. Tillväxtverket anser att fler insatser behövs för att ytterligare underlätta bostadsbyggande och förenklingar för företagande men förslagen som utredningen presenterar är steg i den riktningen.

Regler utgör ett hinder för företag - alla förenklingar välkomnas

Vi vill betona att lagar och regler är nödvändiga för att uppfylla särskilda syften som är önskvärda utifrån såväl samhällets som företagets perspektiv. Samtidigt påverkar lagar och regler företagens tillväxtpotentialer och konkurrenskraft varför det är angeläget att återkommande se över antalet lagar och regler samt utformningen av dessa.

Ett av fyra små- och medelstora företag upplever att regler är ett tillväxthinder, enligt bland annat Tillväxtverkets undersökning *Företagens villkor och verklighet 2020*. Vi anser därför att det är angeläget att arbete som avser att förenkla för företag uppmuntras och som utredningen lyfter fram (s 919) är det många företag som är inriktade bland annat mot bostadsbyggande som är småföretag med få anställda, vilket vi delar, bör utredningens förslag förenkla för dessa företag. Dessutom medför ett ökat bostadsutbud i vissa regioner att företagets kompetensförsörjning underlättas, vilket också lyfts fram som ett hinder för företagets utveckling, enligt samma undersökning.

Vi ser även positivt på förslagen om att underlätta för företag i vissa geografier att enklare kunna utveckla sin verksamhet med fler delar, vilket utredningen föreslår (s 30 bland annat), *under lovplikt för ändring användning av en byggnad*.

Ytterligare ett förslag som utredningen presenterar och som vi anser vara positivt är den gällande kommunikation av beslut via anslagstavlan på kommunens webbplats. Det bör vara eftersträvansvärt att kommunicera beslut digitalt genom upparbetade kanaler. Även förslaget om att tydliggöra vilka parter som ska få ta del av beslutet är bra utifrån att det underlättar processen och minimerar risken för formella fel och därmed osäkerheten för bland annat berörda företag. Tydligare och bättre kommunikationskanaler av beslut ser vi som en del i arbetet med att förenkla för företag.

Samtidigt finns det förslag som utredningen presenterar som vi ställer oss tveksamma till. Utredningen föreslår att det blir en mer långtgående lovplikt och att handläggningstiden och avgiften kommer att öka när det gäller komplementbostäder. På vilket sätt detta kommer att påverka företag som berörs av dessa förändringar saknas och mer kunskap skulle behövas gällande effekterna av dessa förslag, anser vi.

Tillväxtverket är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Utredningen lyfter fram ett pågående regeringsuppdrag i vilket Tillväxtverket deltar, *Översyn av kriterierna för och anspråken på områden av riksintresse (s 169)*. Vår bedömning är att behovet av områden för riksintresse industriell produktion är begränsat och befintliga områden har även ytterst liten påverkan på bostadsbyggandet och begränsningarna omfattas av andra skyddsbestämmelser som är mer omfattande än riksintresseanspråket såsom hälsa och säkerhetsaspekter.

Begränsad kapacitet kan skapa utmaningar i tillämpningen – behov av ytterligare insatser

Kommunerna har huvudrollen när det kommer till tillämpning av regelverket för bygglov. Utifrån uppdrag¹ som vi arbetar med finns det utmaningar när det gäller kapacitet bland många kommuner, vilket också utredningen lyfter fram. Detta kan påverka regeltillämpning och då i förlängningen företagsklimatet. Tillväxtverket ser behovet av att ytterligare stärka kommunernas kapacitet när det gäller tillståndsärenden i allmänhet och bygglovsärenden i synnerhet för att möjliggöra för ett gott lokalt företagsklimat. Nationella insatser, som exempelvis Serverat² och Verksamst³, kan bidra till att förbättra kommunernas kapacitet. Annars kan utredningens intentioner om att skapa enklare, effektivare och mer ändamålsenliga regler i förlängningen riskera att inte uppnås om inte tillämpningen av regelförenklingarna blir den önskvärda. Vi vill i detta sammanhang även peka på vikten av att framgent följa upp dessa förslag för att förstå effekterna hos bland annat företagen. Den kompetensinsats som utredningen förordar i Boverkets regi, ser vi positivt på.

Vi delar även utredningen syn när det gäller förslaget till tidsbegränsning kopplat till detaljplanens genomförande tid till 15 år, kravet på s.k. planenligt utgångsläge bör bara

¹ [Stöd för att utveckla kommuner - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se/stod-och-utveckling/for-att-utveckla-kommuner)

² [Digitala förenkling Serverat - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se/digitala-tillvaxtverket/digitala-tillvaxtverket)

³ [För dig som driver eller vill starta företag - verksamst.se](https://www.tillvaxtverket.se/for-dig-som-driver-eller-vill-starta-foretag)

gälla under en begränsad tid, (s 36 bland annat). I och med detta så ser vi även fördelarna för företag som utredningen påtalar. Detta förutsätter dock att det finns kapacitet i kommunerna för att även kunna hantera denna fråga, vilket vi ställer oss frågande till baserat på erfarenheterna ovan. Av den anledningen vill vi i detta sammanhang påtala att bostadsbyggande och användandet av det befintliga bostadsbeståndet är viktiga områden i arbetet med hållbar regional utveckling. Att då även komplettera planeringen på kommunal nivå med ett regionalt perspektiv kan medföra positiva effekter för utvecklingen av det totala utbudet av bostäder i ett regionalt sammanhang, vilket vi bland annat pekade på i remissvaret till kommunutredningen.

Beslut i detta ärende har fattats av tf Avdelningschef Patrik Sällström. Daniel Fahlander har varit föredragande. I handläggningen har också enhetschef Åsa Bjelkeby, Isaac Karlsson, Maria Engström, Per Johansson och Katarina Garinder Eklöv deltagit.

Patrik Sällström

Daniel Fahlander